

tolažbo moramo dostaviti, da so komisariji primeroma do drugih dežel le malo zemljišč v I. vrsto zapisovali (16% njiv, Kranjska 23%, in spodnja Avstrija 35%). Mnogo zemlje je tudi v zadnjih vrstah. Tako je vinogradov nekaj vceenjenih v Mariboru na 5 fl., Celji 4 fl., Ljutomer 5 fl., Ptuj 5 fl., Radgoni 5 fl., v Brežicah 3 fl. Poprek najbolj visoko vceenjeni so okraj zastran njiv: Brežice, Celje, Gradec, Lipnica in najhuje Feldbach. Tukaj dolžijo nekega g. Schnetza, ki je ondi to, kar je pri nas liberallec Seidl bil ali liberallec Sorschagg. Mozevi očitajo v „Grazer-Volksblatt“, da je kmetom pritoživšim se, da se previsoko vceenjava, djal: „ne bodite abotni, više vam grunte vceenimo, več kredita imate, leži dobiti denarjev iz posojilnice in hranilnic“. No kredita so štajerski kmetje res dobili pa tudi dolgov in sedaj jih obresti ubijajo! Veliko uplivala je na visoko vceenjevanje gotovo tako imenovana doba „švindeln“ ali vsestranskega denarstvenega sleparstva od l. 1870 naprej do strašnega „kraba“ ali poloma. Takrat so pridelki pa tudi grunti imeli previsoko, prenapeto ceno, ki je se ve kmalu prav strahovito začela padati. No, in ravno takrat delovale so okrajne komisije. Ne dvomimo, da bi sedaj isti komisariji jako drugače cenili. Toda sedaj je prepozno!

Dva greha sta bila uže storjena, da se poslužujemo izrazov liberalca grofa Attemsa. Prvi greh mu je postava sama. Sedaj je prišlo do tretjega in največjega. On pravi: „unter allen Umständen muss als die grösste Sünde erklärt werden, dass die Landes-Commission so hohe Reinerträge der Central-Commission ausgewiesen. Darin beruht all' der Jammer, der jetzt los ist, t. j. vsakako največji greh je ta, da je deželna komisija tolike tarife izročila centralnej komisiji. V tem tiči vsa nevolja, ki je prišla nad nas. Kako to? No, do l. 1875 so okrajne komisije svojo nalogo završile. Dne 16. aprila 1875 bila je sklicana deželna komisija. Imena liberalcev odbornikov smo zadnjič objavili. Ta komisija imela je nalog vceenitve okrajnih komisij pregledati in sestaviti, da se izvé, koliko čistega dohodka vržejo zemljišča v celej deželi. Zopet imamo premalo pojasnil o delovanju ove komisije. Zato smemo hvaležni biti konservativnemu poslancu, opatu Borovskemu, preč. g. Izidorju Allingerju, ki je dne 6. febr. t. l. okolo 1100 kmetov zbral v Grafendorfu ter razlagal prav poljudno vprašanje o gruntnem davku. Med drugim je djal: okrajne komisije so zvečinoma še precej pametno grunte vceenile, toda vladin zastopnik ali „finančni referent“ ni bil zadovoljen in je tarife za 10% više potisnene hotel imeti. Namesto, da bi bila deželna komisija tako neopravičeno tirjatev možki odbila, je polovičarski na največjo nesrečo celej deželi postopala. Pritrdila je do polovice finančnemu referentu in tarife okrajnih komisij meni nič tebi nič pozvišala za 5%. To je bil največji greh! Kajti sedaj so liberalni gospodje (med njimi g. dr. Mullé in g. Lohninger)

stari kataster strašno spremenili. Nastavili so namreč čisti dohodek zemljišč na 13,255.800 fl. Stari kataster kaže samo: 7,656.101 fl. Tolažili so se gospodje s tem, da so geometerji v mape djali 84.899 novih joh, ki so do sedaj bile brez davka. Centralna komisija na Dunaji je se temu močno čudila, da so jej liberalni gospodje štajerske deželne komisije predložili 13,255.800 fl. čistega dohodka. Gospodje na Dunaji so mislili: Štajerci morajo svojo deželo najbolje poznati. Zato ne bodo hudi, ako jim še menje davka odmerimo, kakor so si ga sami vceenili po čistih dohodkih; zbrisimo jim toraj nekaj čistega dohodka! Tako so tudi storili ter čisti dohodek zemljišč nastavili na 11,216.000 fl. Vsled tega zadene Štajersko za 437.800 fl. gruntnega davka na leto več, kakor do sedaj.

Povzamimo sedaj navedene liberalne „grehe“, zavoljo katerih Štajerska škodo trpi. I. zavoljo postave od 24. maja 1869 zgubi a) Štajerska (jednako tudi spodnja in gornja Avstrija) cesarjevo milost od leta 1849 ter mora ondi odpuščenih 279.208 fl. plačati; b) se vračuni ondi v nemar puščenih 175.282 joh prinalaganji gruntne dače, II. zavoljo okrajnih vceenilnih komisij pride sedaj novih 84.899 joh v dačne knjižice sprecej velikosvoto, III. zavoljo deželne komisije so nam nove tarife meni nič tebi pozvišane za 5%. Iz povedanega je pa jasno, da je povišanje gruntnega davka na Štajerskem bilo neizogibno, bržko se je sklenilo gruntni davek „uravnnavati“. To so pa storili liberalno-nemški poslanci Seidl, Brandstetter, Karneri, Pauer in tovarši. Tem se imajo Štajerci zahvaliti za ovo „nevoljo“

(Konec prih.)

Smešničar 8. Najboljše zdravilo zoper kašelj so — oklicne bukke. Stari g. župnik trdijo, da, če ljudje med pridigo še toliko kašljajo, hitro potihne vse, kadar na prižnici ove bukke v roke vzamejo, iz katerih se bodoči zakonski oklicujejo! Radovednost zaduši hitro vsako hripo in kašelj.

Razne stvari.

(Odborova seja). Podpisani vabi uljudno vse preč. gg. odbornike kat. tiskov. društva k odborovej seji v svoje stanovanje v duh. semenišči dne 7. marca t. l. ob 11. predpoldnevom.

Dr. Ivan Križanič, predsednik.

(Kat. pol. društvo v Konjicah) ima v nedeljo, 27. t. m. ob treh popoldne zbor in veselelco s tombolo. Vsi udje se prijazno vabijo.

(Vabilo) k veselici s petjem, deklamacijo in tombolo, katero napravi katoliško podporno društvo v nedeljo dne 27. februarja ob 3 uri popoldne v hiši gospoda Kožerja (pri „belem volu“). Vstop

je dovoljen samo p. n. udom našega društva in posebej povabljenim p. n. gostom.

(*Celjska čitalnica*) vabi uljudno k veselici s petjem in plesom dne 27. februarja 1881 ob 8. uri zvečer!

(*Podružnico „rudečega križa“*) osnovali so v Ljutomeru.

(*Sopruha barona Goedelna*) našega vrliga poslanca je na Dunaji nesrečno pala na ulici, da si je nogo zlomila.

(*Za koroško škofijo*) beremo v novinah o mnogih kandidatih, med njimi se imenujejo tudi naš velespoštovani in zaslužni kanonik č. g. Franc Kosar. Vsakej škofiji bilo bi čestitati, ako bi dobila tega v vsakem oziru izvrstnega moža za pastirja, posebno pa koroške, kjer stanuje 130.000 zapuščenih slovenskih duš; tudi družba sv. Mohorja bi vesela bila pridobivša toliko zaslombo.

(*Črne osepnice*) prikazale so se v Mariboru pri „mauti“ v koroškem predmestju. Svarilna tablica visi pred hišo na steni!

(*Enoletne prostovoljce*) sprejema dotična komisija v Mariboru dne 26. februarja t. l.

(*Lessinga slavili*) so nemški dijaki mariborski, ker je bil izvrsten pisatelj nemški. Slovani nimamo nič zoper to, ako Nemci našega rojaka toliko povzdigujejo. Lessing je namreč slovanski Lesnik.

(*Obsojen bil*) je Luka Pavlin na 3 leta v težko ječo, ker je zavoljo 250 fl. pri c. k. okrajni sodnji v Mariboru krivo prisegol, Janez Polič na 7 mesecev v težko ječo, Boštijan Brunčič 8 mesecev, Jan. Sorčič na 9 mesecev, vsi iz Verbanske fare nad Ptujem, ker so denarje ponarejali in izdajali, Jurij Pošarnik 3 leta v težko ječo radi grdega posilstva.

(*Farna poslopja popravljajo*) pri sv. Marjeti pri Laškem za 1468 fl.

(*Mlinarski pomočnik*) Jakob Aleš iz Kohlberga v slov. bistrškem okraju bil je v Predingu tolovajski napaden, hudo sklan in oropan.

(*Od sv. Tomaža nad Veliko nedeljo*) nam pišejo, da so ondi v petek večer 19. febr. tatje hoteli v farno cerkev vlomiti. Dvojne dveri so skvarili pa so bili odgnani.

(*Na nedeljo 27. t. m. odložena tombola*) pri sv. Miklavžu nad Ormožem na korist po potresu unesrečenih Zagrebčanov se je zaradi osepnic, ki so sedaj v tej fari, prepovedala in se toraj morala za nedoločen čas odstaviti.

(*Ptujska posojilnica*) štela je l. 1881 deležkov 1047, vloženih je 69.797 gold. izposojenih 146.093 gld. v rezervnem zakladu 12434 fl.

(*V premogovi rudi g. Geiselna*) v Hudej jami pričelo je 30 delavcev premog kopati.

(*Središčanje*) so na prizadevanje g. Zadravca in g. Dogše napravili dne 20. febr. lepo tombolo, čije čisti dohodek 63 fl. so poslali nesrečnim Zagrebčanom v spomin bratovske ljubezni!

(*Celjski okraj*) štel je lani 74 šol in 12695 učencev.

(*Ribnica*) šteje 1613 duš, 1217 slovenskih, 387 nemških (?) in 9 laških, menda samih Tomasijevičev.

(*Pri šolskih sestrah v Mariboru*) bila je preoblečena Ana Kralj od sv. Križa na Murskem polju (sedaj č. s. Veronika) in Frančiška Žurman od sv. Križa pri Slatini (sedaj č. s. Školastika); 7 sester storilo je na 3 leta, a 7 starejših za vse žive dni „profes“.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg. gg. 12 gld. (ustn. dpl.), Stranjšak Mart., Hrg, Lah in Zabukošek po 1 gld. letn.

(*Dražbe*) 2. marca Jurij Mulec 3179 fl., 10. marca Miha Hotko v Turnovci 1036 fl., Jožef Geršak v Sušicah, 12. marca Jožef Bobek v Sremiču 225 fl.

Listnica uredništva: G. Marinič pri sv. V. hvala, toda zanimiva reč je nže objavljena v štev. 1. „Slov. Gosp.“ v Prilogi štev. 37 str. 143. G. Krajec v N. prihodnj. G. Mallus pr. sv. P. predložite najprvije omenjeno reč kmetijskej družbi! — Nepodpisanih dopisov ne moremo rabiti.

Loterijne številke:

V Trstu 19. februarja 1881: 50, 63, 74, 32, 20.
V Linci „ „ „ 38, 15, 57, 33, 56.
Prihodnje srečkanje: 5. marca 1881.

Najnovejši kurzi na Dunaji.

Papirna renta 73/45 — Srebrna renta 75/60 — Zlata renta 90/20 — Akcije narodne banke 820/— — Kreditne akcija 293.— 20 Napoleon 9.33 — Ces. kr. cekini 5.55 —

2—3

Priporočba.

Vljudno podpisani prevzame vsake vrste stavbe pri cerkvah, pokriva, prek iva, popravlja zvonike, cerkve in druge zgraje, v najkrajših obrokib proti najpovoljnejšim pogojem in poročtvu v vsakem oziru. On pozlačuje in posrebruje kelibe, monštrance, svetilnice, kadilnice itd. Tudi rad zamenjuje stare z novimi.

Uže 15 let bavi se z omenjenimi podjetji v zadovoljstvo preč. duhovščine in cerkvenih predstojništev na Hrvatskem, Kranjskem, Koroškem in Štajerskem in se s tem vrlo-dobro priporočuje za vsakojaka naročila omenjene stroke.

V Mariboru 10. jan. 1881.

Franjo Gašparič,

pasar, ključar, zdehar in stavbarski podjetnik.